

К. АЦИЕВСКИ

ВТОР ПРИЛОГ КОН БИБЛИОГРАФИЈАТА ЗА ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД ВО XIII и XIV век

Прилогов претставува продолжение на библиографскиот преглед за историјата на македонскиот народ во 13 и 14 век публикуван во сп. Историја (VIII/1, 1972 г.).

Заради просторна ограниченост, предаваме само дел од богатата продукција за историјата на нашиот народ во 13 и 14 век. Како и во првиот, така и во овој прилог предадени се трудовите публикувани заклучно со 1960 година.

Во прегледот материјалот е класифициран по алфабетски ред.

1. *Acta et diplomata res Albaniae mediae aetatis illustrantia*, coll. et digress. C. Jireček, L. Thallóczy et E. Sufflay, I—II, Vindobonae 1913, 1918.

2. *ACTA INNOCENTII III* (1198—1216), ed P. T. Haluščynskij (=Pontifica commissio. ... juris canonici orient., Fontes 3 ser. II), Vatican 1944.

3. АНАСТАСИЈЕВИЌ Д., Једна византиска цара сриќиња, Братство, 50 (1939), 26—48.

4. АНГЕЛОВ Д., Богомилството във Византија — происход, съшност и распространение, Годишник на Софийския Университет, XLVI/2 (1952), стр. 1—57.

5. АНГЕЛОВ Д., Рост и структура крупного монастырского землевладения в Северной и Средней Македонии в XIV в., Византийский временник, XI (1956), стр. 135—162.

6. АНГЕЛОВ Д., К вопросу о правителях фем в Епирском деспотате и Никейской империи, Byzantinoslavica XII (1951), 56—74.

7. ANGELOV D., Certains aspects de la conquête des peuples balkaniques par les Turcs, Byzantinoslavica, XVII/2 (1956), 220—275.

8. ANGELOV D., Zur Frage Immunitätsrechte der balkanischen Klöster im 13—14 Jahrhundert, Acten des XI. Internationalen byzantinisten-kongresses, München 1958, München 1960, 27—33.

9. ANGELOV D., Zur Frage des Feudalismus auf dem Balkan im XIII. bis zum XIV. Jahrhundert, Etudes historiques. A l'occasion du XI-e Congrès international des sciences historiques — Stockholm aout 1960, Sofia, 1960, 107,—131.

10. ANDREEVA M., A propos de l'éloge de l'empereur Jean III Batatzés par son fils Théodore II Lascaris, Annales de l'Institut Kondakov, X, Mélanges A.A. Vasiliev, Pracha, 1938, 132—144.

11. BABINGER F., Mehmed der Eroberer und seine Zeit, München, 1953, 582.

12. BAILLY A., Byzance, Paris, 1939, 442.

13. БАЛАСЧЕВЪ Г., Писмо отъ императора Теодора II Ласкаръ по сключването на мира съ царъ Михаила Асѣна (1256 г.), Минало, II/5—6 (1911), стр. 60—72.

14. БАЛАСЧЕВЪ Г., Словѣнски надписи отъ югозападна България, Минало, II/5—6 (1911), стр. 3—46.

15. БАЛАСЧЕВЪ Г., Българското скорописно писмо и образци отъ него от X—XIX в., Минало, I/3 (1909), 282—303.

16. БЛАГОЈЕВИЌ Б., Законик цара Душана, Скопје, 1939, 106.

17. БОБРОВА С., К вопросу об условном землевладении в Сербии, Славянский сборник, I, Воронеж, 1958, 13—22.
18. БОЖИЋ И., Становништво средњевековне српске државе, Радио универзитет, Београд, 1953, 1—8.
19. БОШКОВИЋ Ђ., Средњевековна уметност у Србији и Македонији. Црквена архитектура и скулптура, Београд, 1948, 118; 1957^а.
20. БОШКОВИЋ Ђ., Основи средњевековне архитектуре, Београд, 1947.
21. BRENIER L., Vie et mort de Byzance. Le monde byzantin, I (L'évolution de l'humanité), Paris, 1947, 598; 1969^а.
22. BRÉNIER L., Les institutions de l'Empire byzantin. Le Monde byzantin II (L'évolution de l'humanité), Paris, 1949, 627; 1970^а.
23. BRÉNIER L., La civilisation byzantine. Le Monde byzantin, III (L'évolution de l'humanité), Paris, 1950, 627; 1970^а.
24. БУРМОВ А., Кога е завладен Одрин од Турците, Известия на Историческото Друштво в Софија, XXI (1945), 23—33.
25. Българското военно изкуство през феодализма, Софија, 1958, 646.
26. VASILIEV A., Histoire de l'Empire Byzantin, II, Paris, 1932, 482.
27. VERPEAUX J., Nicéphore Chumnos, home d'Etat et humaniste byzantin (ca 1250/1255—1327), Paris, 1959, 216.
28. ВЕСТИТЕЛЕВ Г., Остров и неговата околност Един, малко извештје за Македонија, Македонски преглед, III/2 (1927), 1—24; — За неговата историја во 13 и 14 век, 17—19.
29. ВИШНЯКОВА А., К вопросу о культуре и просвещении болгар в XIV в., Византийский Сборник, Москва—Ленинград, 1945, 256—259; — За некои натписи на грчки јазик во Македонија од 14 век.
30. ВТОРОЕ посешение Свјатон Афонској Гори Василиа Григоровича Барскаго им самим описанное, С. — Петербург, 1887, 413; — Поред другото дадена е и историјата на Светогорските манастири во 13 и 14 век.
31. ВУКАНОВИЋ Т., Култ на Радоша, Скопје, 1938, 70.
32. ВУКИЋЕВИЋ М., Кралевин Марко, Београд, 1924.
33. GARDNER A., The Lascarids of Nicaea. The Story of an Empire in Exile, London, 1912, 321.
34. GELZER H., Vom Heiligen Berge und aus Makedonien. Reisebilder aus dem Athosklöstern und dem Insurrektionsgebiet, Leipzig, 1904, 262.
35. ГЕОРГИЕВ С., Писмата на латинскиот император Хенрих како извор за българската историја, Сборник во памет на проф. Петар Николев, Софија 1940, 115—125.
36. ГОЛУБИНСКИЙ Е., Краткий очерк истории православных церквей, Москва, 1871.
37. ГОПЧЕВИЋ Сп., Стара Србија и Македонија. Део први, Београд, 1890, 370.
38. ГОРЯНОВ Б., Византийский город XIII—XV вв., Византийский временник, XIII (1958), 162—183.
39. ГОРЯНОВ Б., Религиозно-политическая литература по вопросу об отношении к латинянам в Византии XIII—XV вв., Византийский временник, VIII (1956), 132—143.
40. ГОРЯНОВ Б., Византийское крестьянство при Палеологах, Византийский временник, III (1950), 19—50.
41. ГРУИЋ Р., Руска властелинства во Србији у XIV и XV веку, Историски часопис, кн. V (1955), 53—74.
42. ГРУИЋ Р., Топографија Хиландарских манастира у Солунској и Струмској области од XII—XIV в., Зборник Радова посвећен Јовану Цвијићу, Београд, 1924, стр. 517—534.
43. ГРУИЋ Р., Скопје у прошлости, Јужна Србија, I/1 (1922), 1—11; I/2 (1922), 41—49.
44. ГРУИЋ Р., Епархијска властелинства у средњевековној Србији, Богословље, VII/2 (1932), 93—142; VII/3 (1932) 181—200.
45. ГРУИЋ Р., Светогорски азили за српске владаре и властелу после Косовске битке, Гласник Скопског Научног Друштва, XI (1932), 65—95.
46. ГРУИЋ Р., Када је Немањин унук по кћери, бугарски цар Константин Тих могао владати у Скопској области?, Гласник Скопског Научног Друштва, XII (1933), 272—273.
47. ГРУИЋ Р., Протосеаст Прибо, властелин у Скопској области прве половине XIII века, Гласник Скопског Научног Друштва, XII (1933), 269—271.
48. ГРУИЋ Р., Гусари на Светој Гори и Хиландарски пирг Хрусија, Гласник Скопског Научног Друштва, XIV (1935), 1—32.

49. GUILLAND R., *Recherches sur l'histoire administrative de l'Empire byzantin: Le despotate*, Revue des Études Byzantines, XVII (1959), 52—89.

50. GUILLAND R., *Études Byzantines*, Paris, 1959, 324.

51. DADE E., *Verzuche zur Wiedererrichtung der lateinischen Herrschaft in Konstantinople im Rahmen der abendländischen Politik 1261 bis etwa 1310*, Jena, 1938.

52. DARROUZÉS J., *Lettre inédite de Jean Cantacuzene relative à la controverse palamite*, Revue des Etudes Byzantines, XVII (1959), 7—27.

53. ДЕРОКО А., *Маркови Кули — Град Прилеп*, Старинар, V—VI (1954—1955), 83—104.

54. DEROKO A., *Sur l'architecture en Serbie médiévale contemporaine des temps des Paléologues*, Akten des XI. Internationalen byzantinisten — Kongresses, München 1958, München, 1960, 107—112.

55. DIE KREUZFAHRER erobern Konstantinopel, Graz—Wien—Köln, 1958, 320.

56. DIEHL Ch., *The history of the Byzantine Empire, from a.d. 1204 to a.d. 1453, Byzantium. An introduction to east roman civilization*, edited by N. Baynes and H. Moss, Oxford, 1949, 33—50.

57. DIEHL Ch., *Venise*, Paris, 1928, 312.

58. DÖLGER F., *Johannes VI. Kantakuzenos als dynastischer legitimist*, Annales de l'Institut Kondakov (Seminarium Kondakovianum), X, Mélanges A. A. Vasiliev, Pracha, 1938, 19—29.

59. DÖLGER F., *Chronologisches und Prosopographisches zur byzantinischen Geschichte des 13. Jahrhunderts*, Byzantinische Zeitschrift, 27 (1927), 291—320.

60. DÖLGER F., *Chronologisches und Diplomatisches zu den Urkunden des Athosklosters Vatopedi*, Byzantinische Zeitschrift, XXXIX/2 (1939), 321—340.

61. ДОСТЯН И., *Борба южнославянских родов против турецкой агрессии в XIV—XV вв.*, Византийский временник, VII (1953), 32—49.

62. ДРИНОВ М., *Трудове по Българската църковна история*, Съчинения на М. С. Дринова, София, 1911, стр. 1—256.

63. ДУЙЧЕВ И., *Държава и църква в средновековна България*, Родина, III/2 (1940), 82—96.

64. ДУЙЧЕВ И., *Преписката на папата Инокентия III съ българите*, Годишник на Софийския Университет, XXXVIII (1942), 1—140.

65. ДУЙЧЕВ И., *Приноси към историята на Иванъ Асѣня II*, Списание на БАН, 66 (1943), 147—179.

66. ДУЙЧЕВ И., *Походът на имп. Теодор II Ласкарис против Мелник в 1255 г.*, Сборник на Българската Академия на Науките и Изкуствата, XLI—1 (=Проучвания върху българското средновековие, XV), София, 1945, 111—114.

67. ДУЙЧЕВ И., *Последните години на архиепископ Якова Охридски*, Сборник на Българската Академия на Науките и Изкуствата, XLI—1 (=Проучвания върху българското средновековие, XVI), София, 1945, 115—122.

68. ДУЙЧЕВ И., *Български думи във византийски стихове от XIV век*, Сборник на Българската Академия на Науките и Изкуствата, XLI—1 (=Проучвания върху българското средновековие, XVIII), София, 1945, 130—150.

69. DUJČEV I., *L'ancien cartulaire du Monastère de Saint-Jean-Prodrôme sur le Mont Ménécéé*, Зборник Радова, XV, Византолошки Институт, 6 (1960), 171—185.

70. DUJČEV I., *Le Slaves te Byzance. Etudes historiques. A l'occasion du XIe Congres international des sciences historiques* — Stockholm, Aout 1960. Sofija, 1960, 31—77.

71. DUCAS, *Istoria Turco-Bizantină (1341—1462)*, ed. V. Grecu, (=Scriptores Byzantini, I), Bucharest, 1958.

72. ДЪРВИНГОВЪ П., *Солунъ въ военната история на българитѣ*, Сборник Солунъ, София, 1934, 77—118.

73. DJURIĆ V., *Fresques du Monastère de Veljusa*, Akten des XI. Internationalen Byzantinisten-Kongresses, München, 1958, München, 1960, 113—121.

74. ЕЛЕЗОВИЋ Г., *Турски споменашки*, књ. I, св. 1 (1348—1520), Београд, 1940, 1204.

75. ЕРДЕЛАНОВИЋ Ј. — НИКОЛИЋ Р., *Трговачки центри и путеви по српској земљи у средњем веку и у турско доба*, Београд, 1899, 244.

76. ЗАБОРОВ М., *Папство и захват Константинополя крестоносцами в начале XIII века*, Византийский временник, V (1952), 152—177.

77. ЗАБОРОВ М., *Крестовые походы*, Москва, 1956.

78. ЗАБОРОВ М., *Папство и крестовые походы*, Москва, 1960, 262.

79. ЗАВОЕВЪ П., Градъ Щипъ. Минало и просвета до революционните борби, Македонски Прегледъ, III/3 (1927), 35—66; — За историјата на Штип во 13 и 14 век, 38—43.

80. ЗИГЕЛ Т., Законик Стефана Душана, Санкт-Петербург, 1872.

81. ЗЛАТАРСКИ В., Българо-сръбските политически отношения въ миналото, Българска Историческа Библиотека, III/2 (1930), 61—102; — За историјата на македонскиот народ во 13 и 14 век, 82—102.

82. ЗЛАТАРСКИ В., Иванъ Асенъ II (1218—1241), Българска Историческа Библиотека, III/3 (1930), 1—55.

83. ЗЛАТАРСКИ В., Търновският надпис на Иванъ Асенъ II, Българска Историческа Библиотека, III/3 (1930), 56—64.

84. ЗЛАТАРСКИ В., Царъ Калоянъ подъ стенигъ на Солунъ презъ 1207 год. Сборникъ Солунъ, София, 1934, 29—36.

85. ИВАНИТЪ И., Македонија и Македонци. Опис земље и народа. Књ. I и II, Београд, 1906, Нови Сад, 1908, 312, 608.

86. ИВАНОВА В., Градъ Мелникъ, Славовата столица, Родина, I/4 (1939), 110—112.

87. ИВАНОВИТЪ М., Прилози за историју царина у средњовековнимъ српскимъ државама, Споменик, СКА, XCVII (1948), 1—61.

88. ЙЕРОМОНАХЪ ЙОСИФЪ, Археологически излетъ изъ тиквешко, Минало, II/5—6 (1911), 47—59.

89. ИЛЪИНСКИЙ Г., Грамота царя Иоана Асѣня II, Известия Русского Археологического Института въ Константинополѣ, VII, выпускъ 1, София, 1901, 25—39.

90. ИЛЪИНСКИЙ Г., Записъ в Лесновскомъ Паренесисе Ефрема Сирина 1353 г., Списание на БАН, XLV (1933), 67—74.

91. ИШИРКОВЪ А., Градъ Солунъ. Политико-географски и народо-стопански бѣлѣжки, София, 1911, 138.

92. ИШИРКОВЪ А., Македония. Име и граници, Македонски Прегледъ, III/1 (1927), 1—22.

93. JANIN R., Les sanctuaires de Byzance sous la domination latine (1204—1261), Études Byzantines, II (1944) Bucarest, 1945, 134—148.

94. JANIN R., L'Église latine à Thessa- lonique de 1204 à la conquête turque,

Revue des Etudes Byzantines, XVI (1958), 206—217.

95. JIREČEK C., La Civilisation serbe au Moyen Âge, Paris, 1920.

96. JIREČEK K., Trgovački drumovi i rudnici Srbije i Bosne u Srednjem vijeku. Preveo sa njemačkog originala, Pejanović Đ., Sarajevo, 1951, 146.

97. ЈОВАНОВИТЪ П., Знаменитости у Скопљу, Гласник Професорског Друштва, V/4 (1925), 193—207.

98. JORGA N., Latins et Grecs d'Orient et l'établissement des Turcs en Europe (1342—1362), Byzantinische Zeitschrift, XV (1906), 179—222.

99. JORGA N., The Byzantine Empire, Londres, 1907, 236.

100. JORGA N., Geschichte des Osmanischen Reichs, I (bis 1451), Gotha, 1908, 481.

101. JORGA N., Histoire de la vie byzantine — Empire et civilisation, III. L'Empire de pénétration latine (1081—1453), Bucarest, 1934, 363.

102. КАЖДАН А., Аграрные отношения в Византии XIII—XIV вв., Москва, 1952.

103. КАЖДАН А., Византийское сельское поселение, Византийский временник, II (XXVII), Москва—Ленинград, 1949, 215—244.

104. KALUŽNIACKI E., Werke des patriarchen von Bulgarien Euthymius (1375—1393), Wien, 1901, 450; London, 1971, 582.

105. KANITZ F., Serbien, Leipzig, 1868, 744.

106. КОВАЧЕВИТЪ ЛЬ., Велес, Братство, I (1887), 21—23.

107. КОВАЧЕВИТЪ ЛЬ., Прилеп, Братство, I (1887), 36—38.

108. КОВАЧЕВИТЪ ЛЬ., Охрид, Братство, I (1887), 138—141.

109. КОНДАКОВ Н., Македония. Археологическое путешествие, Санкт-Петербург, 1909.

110. КОСОВИТЪ П. — МИЛАДИНОВИТЪ М., Трговачки центри и пугеви по српскимъ земляма у средњемъ веку и у турско време. Географско-историјска студија, Годишњица Николе Чупића, XX (1900), 1—56; XXI (1901), 19—87.

111. КОСТИТЪ М., Град Скопље и његов историски значај током векова, Гласник Професорског Друштва, V/4 (1925), 186—192.

112. КОСТИТЪ К., Трговински центри и друмови по српској земљи у средњем и новом веку, Београд, 1899, 456.

113. КРЕКИЋ Б., Курирски саобраћај Дубровника са Цариградом и Солуном у првој половини XIV века, Зборник Радова, књ. XXI, Византолошки институт, књ. 1 (1952), 113—119.

114. КУБАЉКИН С., За историју Маркова манастира, Јужна Србија, II (1922), 478—480.

115. КУЗМАНОВСКИ И., Прилеп во минатото, Стремеж, III/3—4 (1957), 40—45.

116. ЛАЗАРЕВ В. Новые памятники византийской живописи XIV века, Византийский временник, IV (1951), 122—131.

117. ЛАЗАРЕВ В., История византийской живописи, том. I. Текст, том II. Атлас, Москва, 1947—1948, 445.

118. ЛАСКАРИС М., Ватопедската грамота на цар Иван Асеня II, София, 1930, 63.

119. LASCARIS M., Actes srebres de Vatopédi, Byzantinoslavica, VI (1935—1936), 166—185; — За исторјата на македонскиот народ во 13 и 14 век, Акт № 3 — Novembre 1369 — Le despote Uglješa fait dont au Monastiere de Vatopédi d'une rente annuelle de 120 hyperpères sur les revenus du lac de Borou, Акт No 4 — Avril 1371 — Le despote Uglješa préparant l'expédition contre les Musulmans et ayant visité le Mont-Athos, fait dont au monastère de Vatopédi du vivier de St. Théodore au lac de Borou.

120. LASCARIS M., Survivances dans la toponymie de la Macédoine, des „Francs” d'avant et après la IV-e croisade, Byzantion, XXIII (1954), 5—10.

121. LASCARIS M., Deux chartes de Jean Uroš, dernier Némánide (Novembre 1371, indiction XI), Byzantion, XXV—XXVI—XXVII/1 (1957), 277—323.

122. LAURENT V., Un acte grec inédit du despote serbe Constantin Dragaš, Revue des Études Byzantines, V (1947), 171—184.

123. LAURENT V., La Macédoine orientale à l'époque byzantine. (A Propos d'un livre récent), Revue des Études Byzantines, VI (1948), 74—85.

124. LAURENT V., Une nouvelle fondation monastique des Choumnos: La Néa Moni de Thessalonique, Revue des Études Byzantines, XIII (1955), 109—127.

125. LAURENT V., Un prélat fantôme: l'archevêque d'Ochrida Antoine Métochite (XIV-e s.), Revue des Études Byzantines, XV (1957), 207—211.

126. LAURENT V., La métropole de Serrès contre le concile de Florence, Revue des Études Byzantines, XVII (1959), 195—200.

127. LEMERLE P., La domination vénitienne à Thessalonique, Miscellanea Giovanni Galbati, III (=Fontes Ambrosiani, XXVII), Milano, 1951, 219—225.

128. LOENERTZ R., Notes sur le regne de Manuel II à Thessalonique 1381/82—1387, Byzantinische Zeitschrift, L/2 (1957), 390—396.

129. LOENERTZ R., Chronicon breve de Graecorum imperatoribus, ab anno 1341 ad annum 1453 e codice Vaticano graeco 162, 'Επετηρίς 'Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Αθήναι, 1924.

130. LONGNON J., La reprise de Salonique par les Grecs en 1224, Actes du VI-e Congrès International d'Études Byzantines, I, Paris, 1950, 141—146.

131. ЛОПАРЕВ Х., Византийский поет Мануил Фил к истории Болгарии в XIII—XIV веке, С.-Петербург, 1891.

132. МАВРОДИНОВ Н., Влияния от държавните форми на западни феодализъм през Второто българско царство, Исторически преглед, I/2—3 (1945), 167—171.

133. МАКУШЕВЪ В., Болгария в конѣ XII и в первой половинѣ XIII вѣка, Варшавскія Унив. Извѣстія, 3 (1872), 1—66.

134. МАНО-ЗИСИ Ђ., Мали прилози о живопису 14 века охридских црква, Старинар, VI (1931), 132—135.

135. МАРКОВИЋ В., Јесу ли средњевековни Срби сматрали Македонију бугарском?, Крф, 1918, 52.

136. МАРКОВИЋ М., Византиске повеље Дубровачког архива, Зборник Радова, књ. XXI, Византолошки Институт, књ. 1 (1952), 205—262.

137. МАРКОВИЋ М., Грчки натпис са цркве Константина и Јелене у Охриду, Старинар, II (1951), 187—191.

138. МЕДОВИКОВЪ П., Латинские императоры въ Константинополь, Москва, 1849.

139. МЕСЕСНЕЛ Ф., Живопис цркве св. Никите у Скопској Црној Гори, Годишњак Скопског Филозофског факултета, I (1930—1933), Скопје, 1938, 139—154.

140. МЕСЕСНЕЛ Ф., Средњевековни споменици у Охриду, Гласник Скопског Научног Друштва, XII (1953), 157—180.

141. МЕСЕСНЕЛ Ф., Охрид, Варош и језеро — Старине, околина, Скопје, 1934, 88.

142. МЕСЕСНЕЛ Ф., Стари српски споменици Јужне Србије, Споменица двадесетпетогодишњице ослобођења Јужне Србије 1912—1937, Скопје, 1937, 361—385.

143. МЕСЕСНЕЛ Ф., Црква св. Николе у Марковој Вароши код Прилепа Гласник Скопског Научног Друштва, XIX (1938), 37—53.

144. MIKLOSICH F., *Lex Stephani Dušani*, Vindobonae, 1856, 28.

145. MILLER W., *The Latins in the Levant. A History of Frankish Greece (1204—1566)*, London, 1908, 675.

146. MILLER W., *Essays on the Latin Orient*, London, 1921; Amsterdam, 1964, 582.

147. MILLER W., *Greece and the Aegean under Frank and Venetian Domination (1204—1571)*, Cambridge Medieval History, IV (1923), 332—477.

148. MILLER W., *The Empire of Nicaea and the Recovery of Constantinople*, Cambridge Medieval History, IV (1923), 478—516.

149. МИЉКОВИЋ-ПЕПЕК П., Укажувања за еден циклус од сцени посветени на св. Архангел во црквата „Св. Архангел“ во с. Варош, Прилепско, Гласник на Институтот за национална историја, II/1 (1958), 239—246.

150. МИЉКОВИЋ-ПЕПЕК П., Пишуваните податоци за зографите Михаил Астрани и Еутихиј и за некои нивни соработници, Гласник на Институтот за национална историја, IV/1—2 (1960), 139—170.

151. МОШИН В., Византиски утицај у Србији у XIV в., Југословенски Историски Часопис, III/1—4 (1937), 147—161.

152. МОШИН В., Повеља краља Милутина Карејској келџи 1318 године, Гласник Скопског Научног Друштва, XIX (1938), 59—76.

153. МОШИН В., Акти братског сабора из Хиландара, Годишњак Скопског Филозофског факултета, IV (1939—1940), 173—203.

154. МОШИН В., Зографските практики, Сборника во помет на проф. Петър Ников, София, 291—300.

155. МОШИН В., Светогорски протат, Старине, 43 (1951), 83—96.

156. МУТАФЧИЕВ П., Србското разширение во Македонија през срџ-

нитъ вѣкове, Македонски Преглед, I/4 (1925), 1—26.

157. МУТАФЧИЕВ П., Произходът на Асепевци, Македонски Преглед, IV/4 (1924), 1—42.

158. МУШМОВ Н., Названията на старобългарските монети, Известия на Историческото Дружество во София, IV (1915), 189—206.

159. НИКОВ П., Материјали за срџдневъковната историја на Бугарија, Годишник на Софийскиот Универзитет — Историко-филологически факултет, XVII (1922), 1—22; — Презентирани се 11 документи од времето на Охридскиот архиепископ Димитрија Хоматијан, сврзани со името и дејноста на овој архиепископ.

160. НИКОВ П., Турското завладување на Бугарија и салбата на последниџ Шишмаовци, Известия на Историческото Дружество во София, VII—VIII (1928), 41—112.

161. НИКОВ П., Црковната политика на Иванъ Асена II, Бугарска Историческа Библиотека, III/3 (1930), 65—111.

162. НИКОЛАЕВ В., Хрониката на Жофруа до Вилардуен: Завладувањето на Цариград, София, 1947, 469.

163. NICOLAIDES CL., *Macedonian. Die geschichtliche Entwicklung der macedonischen Frage im Altertum, im Mittelalter und in der neueren Zeit*, Berlin, 1899, 267.

164. НОВАКОВИЋ С., Немањинските престонице Рас — Пауни — Неродимља, Глас Српске Краљевске Академије, LXXXVIII (1911), 1—54.

165. NOVAKOVIĆ St., *Die Serben und Türken in XIV und XV Jahrhundert. Geschichtliche Studie über die erste Kämpfe mit den türkischen Eindringern vor und nach der Schlacht am Amselfelde. Übersetzt von Kosta Jezdimirović*, Semlin 1897, 600.

166. NORDEN W., *Der Vierte Kreuzzug im Rahmen der Beziehungen des Abendlandes zu Byzanz*, Berlin, 1898, 108.

167. ОВЧЕПОЉСКИ, Срби и Бугари у прошлости и садашњости, Солун, 1918, 101.

168. ОКУЊЕВ Н., Граѓа за историју српске уметности. — 1. Црква Светог Ђорѓа у Старом Нагоричину, Гласник Скопског Научног Друштва, V (1929), 87—120.

169. OMAN C., *The Byzantine Empire* (=The Story of the Nations), London, 1892, 364.

170. ОСТРОГОРСКИ Г., Автократор и Самодржец, Глас Српске Академије Наука, 164 (1935), 95—187; = Сабрана дела Георгија Острогорског, књ. IV, Београд, 1970, 281—364.

171. ОСТРОГОРСКИ Г., Две белешке о Душановим хрисуваљма светогорском манастиру Ивиру, Зборник Матице српске, 13—14 (1956) (Споменица Н. Радојчића), 75—84; = Сабрана дела Г. Острогорског, књ. IV, Београд, 1970, 216—227.

172. OSTROGORSKIJ G., *Etienne Dušan et la nobless serbe dans la lutte contre Byzance*, Byzantion, XXII (1952/53), 151—159.

173. ПАХИМЕРА ГЕОРГИЈА, Историја о Михаеле и Андронике Палеологах, т. I, Царствование Михаила Палеолога 1255—1282, С.-Петербург, 1862, 525.

174. PETIT L., *Le Monastère de Notre-Dame de Pitié en Macédoine*, Известия Русского Археологического Института въ Константинополе, VI (1900), 1—153.

175. PETKOVIĆ V., *La peinture serbe du Moyen Âge*, 1—2, Beograd, 1930—1934.

176. ПЕТКОВИЋ В., Стари српски споменици у Јужној Србији, Гласник Професорског Друштва, V/4 (1925), 176—185.

177. ПЕТКОВИЋ В., Живопис цркве у Љуботену, Гласник Скопског Научног Друштва, II (1927), 109—124.

178. ПЕТРОВ П., Българо-византийските отношения през втората половина на XIII век отразени в поемата на Мануил Фил „За военните подвизи на известния чудовен протостатор“, Известия на Института за българска история, 6 (1956), 545—577.

179. ПОПРУЖЕНКО М., Синодик царя Борила (= Български старини, VII), София, 1928, 96.

180. ПРИМОВ Б., Българи, гърци и латинци в Пловдив през 1204—1205 г. Ролята на богомилите, Известия на Българското Историческо Дружество, XXII—XXIII (1948—1949), 145—158.

181. ПУРКОВИЋ М., Попис села у средњовековној Србији, Годишњак Скопској Филозофског факултета, IV (1939—1940), 53—160.

182. ПУРКОВИЋ М., Попис црква у старој српској држави, Скопље, 1938, 50.

183. ПУРКОВИЋ М., Итинерар краља и цара Стефана Душана, Гласник Скопског Научног Друштва, XIX (1938), 239—244.

184. PURKOVIĆ M., *Byzantinoserbica*, *Byzantinische Zeitschrift*, 45/1 (1952), 43—49.

185. PHILIPPSON A., *Das byzantinische Reich als geographische Erscheinung*, Leiden, 1939, 214.

186. РАДОЈЧИЋ Н., Свети Сава, Годишњица Николе Чупића, 44 (1935), 6—49.

187. РАДОЈЧИЋ Н., Свага закона по Душанову законнику, Ср. Карловци, 1924, 42.

188. ROBERT DE CLARI, *La conquête de Constantinople*, tradct. par Rierre Charlot, Paris, 1939, 242.

189. ROTH K., *Geschichte des Byzantinischen Reiches*, Leipzig, 1904, 128; 1919°, 171.

190. ROTH K., *Social — und Kulturgeschichte des Byzantinischen Reiches*, Berlin—Leipzig, 1919, 112.

191. ROUILLARD G., *La politique de Michel VIII Paléologue à l'égard des monastères*, *Études Byzantines*, I (1943), Bucarest, 1944, 73—84.

192. ROUILLARD G., *La vie rurale dans l'Empire byzantine*, Paris, 1953, 205.

193. РУВАРАЦ И., Краљице и царице српске, Зборник Илариона Руварца, I, Београд, 1934, 1—35.

194. РУВАРАЦ И., О првим годинама Душанова краљевања у хронолошком погледу, Зборник Илариона Руварца, I, Београд, 1934, 41—52.

195. РУВАРАЦ И., Хронолошка питања о времену битке на Марици, смрти краља Вукашина и смрти цара Уроша, Зборник Илариона Руварца, I, Београд, 1934, 68—78.

196. RUNCIMAN S., *La civilisation byzantine 330—1453*, Paris, 1934, 341; 1952^a, 341.

197. RUNCIMAN S., *Byzantium and the Slavs, Byzantium. An introduction to east roman civilization*, edited by N. Baynes and H. Moss, Oxford, 1949, 338—368.

198. САКЏОВ И., Обществено и стопанско развитие на България при Асеновците, Българска Историческа Библиотека, III/3 (1930), 112—148.

199. СAKΛ3OB И., Панаири во срѣдновѣковна Македонија, Македонски Преглед, III/4 (1927), 1—14.
200. SALAVILLE S., La vie monastique greque au début du XIV-e siècle, Etudes Byzantines, II (1944), Bucarest, 1945, 119—125.
201. SINOGOWITZ B., Über das byzantinische Kaisertum nach dem vierten Kreuzzuge (1204—1205), Byzantinische Zeitschrift, 45/2 (1952), 345—356.
202. СЊБΓΑPOB И., Охридската патриаршија Ненинот исход, граници и епархии, София, 1919, 78.
203. СОКОЛОВ Н., Венеција и Византија при првите Палеолози (1263—1328), Византијски временник, XII (1957), 75—96.
204. СОКОЛОВСЌКИЙ О., Рист феодалног землевладѣния в пѣвденнѣй Сербѣ XIII-первоѣ половинѣ XIV ст., Доповѣди та повѣдомленѣя мѣжвузѣвскоѣ конференцѣи исторѣикѣв пѣдинститутѣв УРСР, вип. 1, Полтава, 1958, 91—117.
205. СОЛОВЈЕВ А., Два прилога проучавању Душановѣ државѣ: 1. Повѣља цара Душана о метохији Св. Петра Корнишког и 2. Печата на Душановим повѣљама, Гласник Скопског Научног Друштва, II (1927), 25—46.
206. СОЛОВЈЕВ А., Српска црквена правила из XIV века, Гласник Скопског Научног Друштва, XIV (1935), 33—42.
207. СОЛОВЈЕВ А., Срби и византиско право у Скопљу почетком XIII в., Гласник Скопског Научног Друштва, XV—XVI (1936), 29—45.
208. СОЛОВЈЕВ А., Застава Стефана Душана над Скопљем годинѣ 1339, Гласник Скопског Научног Друштва, XV—XVI (1936), 345—349.
209. СОЛОВЈЕВ А., Сокалници и отроци у упоредно-историјској светлости, Гласник Скопског Научног Друштва, XIX (1938), 103—131.
210. СПИСИ Св. Саве и Стевана Првовѣчаног. Превео Л. Мирковић, Београд, 1939, 234.
211. СТАНОЈЕВИЌ Ст., Цар Душан, Братство, 27 (1921), 43—66.
212. СТАНОЈЕВИЌ Ст., Кад је убијен цар Мурат?, Гласник Скопског Научног Друштва, XV—XVI (1936), 45—52.
213. СТАНОЈЕВИЌ Ст., — ГЛУШАЦ Д., Писмо у нашим старим споменѣцима, Београд, 1932, 688.
214. STEIN E., Untersuchungen zur spätbyzantinischen Verfassungs- und Wirtschaftsgeschichte, Mitteilungen zur Osman. Geschichte, 2 (1925—25), 1—62.
215. STIERNON L., Les origines du despotat d'Épire, Revue des Études Byzantines, XVII (1959), 90—126.
216. STIKAS E., Une église des Paléologues aux environs de Castoria, Byzantinische Zeitschrift, LI/1 (1958), 100—112.
217. STOJKOVIĆ Sr., Kraljević Marko. Zbirka 220 pesama i 90 pripovedaka narodnih, prikupljenih iz svih krajeva srpskih i ostalih jugoslovenskih zemalja, Novi Sad, 1922, 479.
218. STRUCK A., Makedonische Fahrten. I. Chalkidike, Wien—Leipzig, 1907, 88.
219. STRUCK A., Makedonische Fahrten. II. Makedonischen Niederlande, Sarajevo, 1908, 99.
220. ТАТИЋ Ж., Архитектонски споменици у Скопској Црној Гори. II. Љуботев, Гласник Скопског Научног Друштва, II (1927), 93—108.
221. TAFEL Th., De Thessalonica eiusque agro dissertatio geographica, Berolini, 1839, 688.
222. TAFRALI O., Topographie de Thessalonique, Paris, 1913, 220.
223. TEMPERLEY H., History of Serbia, London, 1917.
224. ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ Γ., Κατεπνύματα τῆς Μαικεδονίας, Θεσσαλονίκη, 1954, 99.
225. ТОМИЋ Ј., Историја у народним епским песмама о Марку Краљевићу, Београд, 1909, 208.
226. ТОМИЋ Ј., Мотиви у предању о смрти краља Вукашина, Стати по славяновѣдѣнију, I, С.-Петербург, 1904, 170—183.
227. ТОМОСКИ Т., Дали постоел град Полог?, Гласник на Институтот за национална историја, I/1 (1957), 271—275.
228. ТОМОСКИ Т., Каде лежел градот „Qorutos“?, Гласник на Институтот за национална историја, I/2 (1957), 147—151.
229. ТРИФОНОВ Ю., Деспот Иван Александар и положението на България след Велбужтската битка, Списание на БАН, XLIII (1930), 61—91.
230. ТРИФУНОСКИ Ј., Где се налазио град Полог, Гласник Српског Географског Друштва, XXXVIII (1948), 19—53.
231. THEINER A., Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia (1198—1549), Romae, 1863.

232. THEODORUS METOCHITES *miscellanea philosophia et historica*, ed. Ch. Müller, Leipzig, 1821; Amsterdam, 1966, 838.

233. THIRIET F., *Les Vénitiens à Thessalonique dans la première moitié du XIVe siècle*, Byzantion, XXII (1952/1953), 323—332.

234. ČIRKOVIĆ S., *Srednjevekovna srpska država*. Izabrani izvori, Zagreb, 1959, 125.

235. ЋОРОВИЋ В., Свети Сава, Вардар, XXIV (1935), 110—116.

236. ЋОРОВИЋ В., Мотиви у предању о ујству цара Уроша, Прилози за књижевност, језик, историју и филозофију, I (1921), 190—195.

237. УРАНКАР П., Историски значај града Скопља, Скопље, 1930, 24.

238. УСПЕНСКИЙ П., История Афона. Част I. Афон јазический, Киев 1877, 179.

239. УСПЕНСКИЙ П., Первое путешествие в Афонские монастыри и Скиты, I, II, Москва, 1877, 1881, 505, 545.

240. УСПЕНСКИЙ П., Второе путешествие по Свјатој Горе Афонској в године 1858, 1859 и 1861, Москва, 1880, 312.

241. УСПЕНСКИЙ Ф., История крепостных походовъ, С.-Петербургъ, 1900.

242. УСПЕНСКИЙ Ф., Екескуссия-имунитет в Византийской империи, Византийский временник, XXXIII (1917—1922), 74—117.

243. УСПЕНСКИЙ Ф., Болгарские Аспеневици на византийской службе в XIII—XIV в., Известия Русского Археологического Института в Константинополе, XIII (1908), 1—16.

244. FARAL E., *Geoffrou de Villehardouin, la question de sa sincerité*, Revue historique, 177 (1936), 530—582.

245. ФЕРЈАНЧИЋ Б., О деспотским повељама, Зборник Радова, књ. XLIX, Византолошки Институт, 4 (1956), 89—112.

246. ФЛОРИНСКИЙ Т., Афонские акты и фотографические снимки с них в собрании П. И. Севастьянова, С.-Петербургъ, 1880.

247. FRANCÈS E., *La féodalité et les villes byzantines au XIIe et au XIVe siècle*, Byzantinoslavica, XVI/1 (1955), 76—96.

248. ФРАНЧЕС Е., Классовая позиция византийских феодалов в период турецкого завоевания, Византийский временник, XV (1959), 71—99.

249. HAMANN—MAC LEAN R., *Zu den Malerinschriften der „Milutin—Schule“*, Byzantinische Zeitschrift, LIII/1 (1960), 112—117.

250. HAHN G., *Reise von Belgrad nach Salonik*, Wien, 1861, 245.

251. HASLUCK W., *Athos and its monasteries*, London, 1924, 213.

252. ХАЏИ-ВАСИЛЕВИЋ Ј., Јужна Стара Србија, I, Београд, 1909, 460.

253. ХАЏИ-ВАСИЛЕВИЋ Ј., Град Битолъ, Братство, XIV (1911), 202—258.

254. HEISENBERG A., *Aus der Geschichte und Literatur der Palaiologenzeit*, München, 1920, 144.

255. HEISENBERG A., *Kaiser Johannes Batatzes der Barmherzige*, Byzantinische Zeitschrift, XIV (1905), 160—233.

256. HENRI DE VALENCIENNES, *Histoire de l'empereur Henri de Constantinople*, ed. J. London, Paris, 1948, 134.

257. HUNGER H., *Theodoros Metochites als Vorläufer des Humanismus in Byzanz*, Byzantinische Zeitschrift, XLV/1 (1952), 4—19.

258. CARO G., *Zur Chronologie der drei letzten Bücher des Pachymeres*, Byzantinische Zeitschrift, VI (1897), 114—125.

259. COUSINÈRY M., *Voyage dans la Macedoine contenant des recherches sur l'histoire, la géographie et les antiquités de ce pays*, I, II, Paris, 1831, 270, 166.

260. CHAPMAN C., *Michel Paléologue restaurateur de l'empire Byzantin (1261—1282)*, Paris, 1926.

261. CHARANIS P., *Les ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ comme source historique*, Byzantion, XIII (1938), 336—362.

262. ЧОЧКОВ Х., Солун въ историјата на България, Македонски преглед, VI (1931), 35—58.

263. ŠEVČENKO I., *Nicolas Cabasilas „Anti-Zealot“ Discourse; A. Reinterpretation*, *Dumbarton Oaks Papers*, 11 (1957), 79—171.

264. ШКРИВАНИЋ Г., Оружје у средњеveковној Србији, Босни и Дубровнику, Београд, 1957, 226.

265. ЯСТРЕБОВ И., *Стара Србија и Албанија, Споменник Српске Краљевске Академије*, XLI (1904), 1—172.

266. WEIGAND G., *Ethnographie von Makedonien*. Geschichtlich-nationaler, sprachlich-statistischer Teil, Leipzig, 1924, 104.

267. WOLFF R., *Romania: The Latin Empire of Constantinople*, *Speculum*, 23 (1948), 1—34.

268. WOLFF R., *Balduin of Flanders and Hainaut First Latin Emperor of Constantinople*, *Speculum*, 27 (1952), 281—322.

269. WOLFF R., *A new Document from the Period of the Latin Empire of Constantinople: The Oath of the Venetian Podesta*, *Annuaire de l'Institut de Philologie et d'Histoire orientales et slaves*, XII (1952), Bruxelles, 1953, 539—573.

270. WOLFF R., *Politics in the Latin Patriarchate of Constantinople 1204—1261*, *Dumbarton Oaks Papers*, 8 (1954), 225—303.